

Maros Miklós zeneszerző szolgálata szülőhelyén

Maros Miklós nemcsak választott hazájában és városában megbecsült alkotó hanem felfigyeltek munkásságára másutt is. Tavaly és tavalyelőtt egy a Bukarestben megrendezett nemzetközi zeneszerzői iskola elnöke volt. Februártól szülőföldjén, éppen abban a várnegyedi városrészben számítanak közreműködésére, ahol Svédországba jövedeleme előtt élt. Az első Budavári Beethoven zeneszerzői verseny zsűrijének elnöke. Ebből az alkalomból készült vele az a beszélgetés, amit a városnegyed tekintélyes lapja közölt: Várnegyed XXIII. ÉVFOLYAM, 3.SZÁM, 2018. FEBRUÁR 8.

- Melyik a könnyebb feladat: önállóan alkotni vagy variációt, illetve parafrázist írni egy már létező zeneműhez?

Ó Igazság szerint még soha nem gondolkodtam azon, hogy mennyire nehéz feladat egy kompozíció megalkotása... A zeneszerző számára gondot jelenthet például, ha nincs elegendő ideje a darab megalkotására, és a különféle megkötések akadályozhatják a fantázia szabad szárnyalását. Hozzáteszem azonban, hogy ugyan ezek a szempontok serkentő hatásúak is lehetnek. A kiinduló pontként előre megadott hangszerösszeállítás akár inspirációt is nyújthat az új mű megalkotásához.

szintén remélem, hogy az érdeklődő zeneszerzők nem egyszerűen megoldandó feladatnak, hanem inspirációnak tekintik a versenykiírásban feltüntetett kívánalmakat.

Ó Beethoven vajon mit szólna ehhez a zenei játékhoz?

Ó Nem vagyok biztos abban, hogy a zeneszerzők játéknak tekintik azt a többhónapos munkát, amit egy új darab megírása igényel, ennek ellenére, a megmérettetést talán mégis nevezhetjük játéknak. Ó igaz, komoly téttel. Hiszen, ha az alkotó nem veszi komolyan a saját munkáját, akkor hogyan kívánhatná, hogy a muzsikások komolyan vegyék. A közönség elé sem kívánkozik az ilyen típusú darab. Visszatérve a kérdésre, úgy vélem, valószínűleg Beethovennek nem esne rosszul, hogy zenei ötleteit mások, más időben másképp újra feleléstí-
tik.

- A zsűri a stílusosság tekintetében mennyire ad szabad kezet a pályázóknak?

Játék és muzsika komoly téttel

A Budavári Önkormányzat a Beethoven Budán Fesztivál keretében idén első alkalommal hirdetett zeneszerzői versenyt. A pályázók feladata Beethoven *A távoli kedveshez* című dalciklusa által ihletett zenei variáció vagy parafrázis elkészítése. A versenyre március 14-ig várták a műveket. A 6000 euró összdíjazású versenyre 1 Maros Miklós Svédországban élő zeneszerzővel, a zsűri elnökével beszélgettünk.

ó A pályázati kiírásban nem kértünk stílushűséget, hiszen az azt jelentené, hogy a szerzők az új műveket Beethoven stílusában komponálják. Ez a kötöttség azonban inkább akadály, mint segítség lenne az önálló zeneműalkotásában. Egy zeneszerző számára a legfontosabb munkaeszköz a zenei nyelv. Ezen a nyelven tudja kifejezni magát, és így közli saját gondolatait a hallgatósággal. Amennyiben a saját nyelvével képes valami újat mondani, a jelen pályázat esetében akár Beethoven valamelyik zenei ötletéből kiindulva is, akkor ez az ötlet a szerző sajátjává válik és új életre kel. Ugyanezt a minősítést egy egyszerű stílusgyakorlatról nem lehet elmondani. Ez utóbbi valóban csupán egy feladatmegoldás, amely a zenei tanulmányokhoz, illetve a szakmai képzéshez tartozik, nem az önálló művészetéhez.

ó *Megtippelhet, hogy a dalciklus mely darabjára érkezik majd a legtöbb variáció?*

ó A kompozíciók alkotásakor minden zeneszerző saját magából indul ki, és ez még akkor is igaz, ha a művel felkérésre vagy pályázatra készül. Ugyanez vonatkozik a Beethoven zeneszerző versenyre is, így remélhetően a dalciklus különböző elemei inspirálják majd a szerzőket.

ó *A verseny kiírásában miért határozták meg a hangszerek körét, a kötelez zongorát, valamint a hegedűt, a brácsát és a csellót egyikét, illetve óvályozhatóan ó akár mindegyikét?*

ó Nem titok, hogy egy zeneszerző versenynek léteznek praktikus részletei is. Például nem lehet tetszőlegesen hosszúságú darabokkal nevezni és a zenei együttes nagysága sem lehet korlátlan. A díjazott művek bemutatásának körülményeit a fenti feltételek meghatározásával szabályoztuk. Ha a kiírás

ellenére valaki mégis egy zenekari művel pályázna, akkor a művet sajnos nem tudjuk elbírálni. A versenykiírásban megadott három hangszer utalhat Beethovenre is, de a mai zeneszerzők számára ezek ugyanolyan

fontosak. Emellett a zsűri számára könnyebb összehasonlítani a pályázók darabjait, ha azok hasonló hangszerösszeállításra íródtak.

ó *Találkozott már olyan kezdeményezéssel, hogy egy önkormányzat pénzdíjaz zeneszerzői pályázattal támogassa a kultúrát?*

ó Sokféle verseny létezik, néhány évvel ezelőtt például Stockholm városa kantáta írására írt ki pályázatot, nagyon komoly pénzjutalommal. A zenei versenyek kapcsán gyakran elhangzik az a vélemény, hogy a zene nem sport, nem mérhető és nem lehet igazságosan dönteni arról, hogy melyik a legjobb darab, vagy a legjobb előadás. Szerencsére a művészet szubjektív, ezért mindenkinek más és más élményt kínál. De a zeneszerző minden alkalommal megmérettetik, így az új alkotásait akaratlanul is összehasonlítják a korábbiakkal. Végül kiderülhet, hogy egy nem díjazott mű is lehet nagyszerű, és előfordulhat, hogy többet fogják játszani, mint azt, amelyik megnyerte a versenyt.

ó *Milyen személyes emlékeket őriz a Budai Várról?*

ó Pécsen születtem, tizenkét éves koromban költöztünk Budapestre, 1955-től az Országház utcában laktunk. Anyám és a testvérem (Maros Éva hárfaművész ó a szerző.) egészen a közel múltig ugyanabban a lakásban lakott. Gyerekkorom nagy részét a Várban töltöttem, általános

iskolai tanulmányaim utolsó éveit a Tánicsics Mihály utcai általános iskolában végeztem, majd a Várból jártam a zenei gimnáziumba és a konzervatóriumba, végül a Zeneakadémiára. Stockholmba költözésem után is gyakran ide tértem vissza. Az utóbbi hatvan év alatt sokat változott a környék, de én a mai napig ó Stockholmban és Budapesten is ó budavári lakosnak érzem magam.

Rojkó Annamária

